

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
SILVIO MELI**

Seduta tat-2 ta' Lulju, 2003

Avvi\$Z Numru. 211/2002/1

Inginier Carmel J. Cuschieri

VS

Emanuel Baldacchino

Il-Qorti,

Rat l-avviz fuq indikat datat it-2 t'April tas-sena 2002 li permezz tieghu l-attur sejjah lill-konvenut quddiem din il-qorti sabiex jghid ghaliex m'ghandux ikun ikkundannat:

- 1. Ihallas lill-attur is-somma ta' elf seba' mija hamsa u ghoxrin Lira Maltin (LM1725.00,0) minnu dovuti bhala drittijiet u spejjez professjonali in**

konnessjoni mad-disinn u hrug ta' "tenders" ghall-progett tal-"Archiquor Museum" fis-Siggiewi, kif jirrizulta ahjar mill-fattura numru 906/00 tad-29 ta' Settembru tas-sena 2000 (Dok. A);

2. BI-imghax mid-data tal-fattura u bl-ispejjez, inkluzi dawk tal-ittra interpellatorja tal-15 ta' Marzu tas-sena 2001, kontra tieghu li hu minn issa ngunt ghas-subizzjoni;

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet datata s-17 t'Ottubru tas-sena 2002 li permezz taghha l-konvenut eccepixxa s-segwenti:

1. Illi preliminarjament il-preskrizzjoni fit-termini ta' l-artikolu 2149 (c) tal-Kapitolu 16;

2. Illi fil-meritu u bla pregudizzju ghall-eccezzjoni preliminari t-talba attrici hi nfondata fil-fatt u fid-dritt stante li l-inkarigu ta' l-attur kien limitat ghall-hrug ta' quotation – cioe' kemm kien ser jiswa' xoghol li xtaq l-eccepjent fil-progett propost – l-attur ma giex inkarigat jipprepara tenders – l-eccepjenti sa minn Awissu tas-sena 2000 informa lill-attur li l-ftehim bil-miktub fornut lilu mill-istess attur ma kienx accettabbli ghalih principalment billi l-attur ippropona li jithallas bil-percentage u minn dak inhar stess l-inkarigu gie terminat;

3. Salvi dejjem eccezzjonijiet ohra;

Semghet ix-xhieda prodotta;

Rat id-dokumenti esebiti;

Kopja Informali ta' Sentenza

Semghet it-trattazzjoni orali tar-rapprezentanti legali tal-partijiet;

Ikkunsidrat:

Illi preliminarjament ser tigi l-ewwel indirizzata l-eccezzjoni preliminari sollevata mill-konvenut;

Illi dan ghamel referenza ghall-artikolu 2149 (c) tal-Kap 16 li jistabilixxi li l-azzjonijiet ta' diversi professjonisti, inkluz "arkitett u inginier civili, oltre persuni ohra li jezercitaw professjonijiet jew arti liberali ohra, ghad-drittijiet taghom u ghall-ispejjez li jkunu ghamlu jaqghu bi preskrizzjoni bl-eghluq ta' sentejn";

Ikkunsidrat;

Illi din il-qorti, fin-nuqqas ta' prova fir-rigward mill-partijiet qed tinkludi l-kwalifika ta' "inginier civili" fil-kwalifika kif indikata fl-imsemmi artikolu fuq in parte riprodott;

Illi ghalhekk ir-rizoluzzjoni ta' din l-ewwel vertenza preliminari tiddependi mill-perjodu ta' sentejn ta' inattivita' da parti ta' l-attur biex jittutela d-drittijiet minnu pretizi;

Ikkunsidrat:

Illi f'dan is-sens jirrizulta li l-ewwel inkontru bejn il-partijiet sehh fit-12 ta' Gunju tas-sena 2000 fejn

Kopja Informali ta' Sentenza

jirrizulta li l-partijiet odjerni ddiskutew il-progett l-ewwel darba verbalment;

Illi jirrizulta li l-ahhar kollegament li l-partijiet kellhom fuq il-progett, (wiehed telefoniku), jirrizulta li kien fi Frar tas-sena 2001, (ara fol 40);

Illi l-att gudizzjarju li permezz tieghu giet intavolata l-procedura odjerna jirrizulta li kien intavolat fit-2 t'April tas-sena 2002 u kien l-att li ta bidu ghall-procedura odjerna;

Ikkunsidrat:

Illi jidher ghalhekk pacifiku li l-perjodu preksrittiv, indikat mill-konvenut fl-ewwel eccezzjoni preliminari tieghu ma jirrizultax li skada;

Illi in vista tal-premess din il-qorti tirrespingi din l-ewwel eccezzjoni sollevata mill-konvenut, bl-ispejjez ta' dan il-kap kontra l-istess konvenut;

Ikkunsidrat;

Illi allura fil-meritu ghandu jinghad li l-fatti li taw lok ghall-procedura odjerna jistghu jigu sintetikament kompilati bil-mod segwenti:

1. Illi meta l-konvenut gie biex jikkostruwixxi muzew li jiddekanta s-sbuhija tal-gebla Maltija u l-istorja taghha, ghazel li javvicina lill-attur biex jghinu f'dan il-progett;

2. Illi jirrizulta li saru diversi laqghat fejn il-konvenut fiehem il-progett tieghu lill-attur;

3. Illi l-attur mill-ewwel inkariga lill-impjegati tieghu biex jiffinalizzaw il-progetti nvoluti u filwaqt li ghadda l-istess lill-konvenut talbu wkoll jikkonkludi t-trattattivi billi jiffirma kuntratt ta' xogholijiet;

4. Illi meta l-konvenut ra l-ispejjez inkorsi mill-attur fl-insaputa tieghu irrifjuta l-konkluzjoni tal-kuntratt u avvicina lill-attur biex jirrevedi t-tariffi u l-ispejjez minnu stabbiliti;

5. Illi sadanittant il-progett originali baqa' jigi zviluppat u gie konkluz indipendentement mill-indikazzjonijiet moghtija mill-attur ghalkemm jirrizulta li xi ideat minnu indikati effettivament gew ukoll utilizzati;

6. Illi l-attur, meta ra li kien gie imwarrab u skartat mill-konvenut esiga l-pagament lilu dovut, ghalkemm effettivament b'xi zewg punti presentagg anqas minn dak lilu dovut skond it-tariffa professjonali li strah fuqha meta pprezenta l-kont finali lill-konvenut;

7. Illi stante li l-konvenut isostni li hu qatt ma kkonkluda ftehim ma' l-attur izda kien biss ghadu fil-fazi ta' trattattivi mieghu, irrifjuta li jeffetwa l-pagament minnu mitlub;

8. Illi ghalhekk l-attur irrikorra ghal din il-procedura;

Ikkunsidrat:

Illi allura l-iter legali li fih kienu wasslu l-partijiet fir-relazzjoni ta' bejniethom sal-mument fejn gew rotti l-kollegamenti li kienu bnew kien wassalhom sal-punt fejn il-konvenut kommittent kien talab lill-inginier civili attur stima tax-xogholijiet li hu kien jirrikjedi biex jeffettwa l-progett tieghu fuq indikat;

Illi fiha nnifisha din it-talba ma tammontax ghal konkluzzjoni ta' ftehim kontrattwali bejn il-konvenut kommittent u l-inginier civili attur stante li f'dan l-istadju l-partijiet kienu ghadhom fil-fazi ta' trattattivi;

Ikkunsidrat:

Illi allura dan ifisser li f'dan l-istadju l-inginier civili attur kien qiegħed biss jagħti lill-kommittent konvenut kalkolu preventiv ta' l-ammont li ta' l-ewwel kien jidhirli bejn wieħed u iehor li huma nvoluti fil-progett fuq ix-xogholijiet li kien jidhirli li għandhom isiru;

Illi għalhekk jirrizulta li kien għad jonqos il-fazi konklussiva u determinanti li l-konvenut kommittent jikkonsolida din l-offerta u jilqa' l-indikazzjonijiet offruti lilu mill-inginier attur inkarigat kif hu normali meta wieħed jinkariga persuna esperta biex jaħsiblu għall-bicca xogħol, (ara Borg vs Testaferrata Bonici datata s-26 ta' Mejju ta' l-1958, Vol. XLII pp. 338-344);

Għaldaqstant din il-qorti, għar-ragunijiet premissi, filwaqt li tissollecita lill-partijiet biex jikkonkludu l-vertenza ta' bejniethom b'mod gust biex jigi evitat l-

Kopja Informali ta' Sentenza

arrikkiment ingustifikat tal-konvenut, kemm-il darba dan jirrizulta, filwaqt li takkolji l-eccezzjoni tal-konvenut fil-meritu, tirrespingi t-talbiet attrici, bl-ispejjez ta' dan il-kap kontra l-attur.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----